



راهبردهای قرآنی در

جنگ روانی

امام خمینی (ره):

«امروز با جمود و سکون و سکوت باید مبارزه کرد و شور و حال حرکت
انقلاب را پابرجا داشت... همیشه با بصیرت و با چشمانی باز به دشمنان
خیره شوید و آنان را آرام نگذارید که اگر آرام گذارید لحظه‌ای آرامتان
نمی‌گذارند».
(صحیفه نور، جلد ۲۱، ص ۳۲۵)

دکتر محمد جواد قاسمی

(عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین علیه السلام)

سرشناسه : قاسمی، محمدجواد، ۱۳۳۰ -
 عنوان و نام پدیدآور : راهبردهای قرآنی در جنگ روانی/ تدوین محمدجواد قاسمی.
 مشخصات نشر : اصفهان: اندیشه گویا، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۰ ص.
 شابک : 978-600-9311-30-9
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۰۹ - ۱۱۰.
 موضوع : جنگ روانی - جنبه های قرآنی
 رده بندی کنکره : ۱۳۹۱ ق ۸۲ ج ۲/ BP۱۰۲
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۹
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۵۸۶۳۳
 تاریخ درخواست : ۱۳۹۱/۰۲/۱۳
 تاریخ پاسخگویی : ۱۳۹۱/۰۲/۱۳
 کد پیگیری : 2758199

راهبردهای قرآنی در جنگ روانی

محمد جواد قاسمی
 اندیشه گویا
 ۹۷۸۶۰۰۹۳۱۱۳۰۹
 اول ۱۳۹۱
 پایدار - صحافی: بابک
 جلد ۱۰۰۰



مؤلف
 نشر
 شابک
 نوبت چاپ
 چاپ
 تیراژ

قیمت ۳۵۰۰ تومان

مرکز بخش: ۷۶۴۴ ۳۲۸ ۰۹۱۳

چکیده

جنگ روانی در حقیقت جنگ اعتقادی است که برای تغییر باورها و ارزش‌ها و تسخیر قلوب و اذهان به نفع دشمن صورت می‌گیرد؛ به عبارت دیگر جنگ روانی یعنی جنگ کلمات، نمادها، شعارها با اعتقادات و مرعوب ساختن طرف مقابل برای نیل به اهداف. این نوشتار براساس آموزه‌های قرآنی، جنگ روانی جبهه باطل را فتنه یا خطوات شیطان و نقطه مقابل آن را «دفاع اعتقادی، آگاه‌سازی و دعوت براساس بصیرت» نامیده است. مفهوم جنگ روانی، گاه عملیات روانی و جنگ سخت و نرم را نیز در بر می‌گیرد که با شکل‌های گوناگون، در تاریخ بشر میان دو جبهه حق و باطل در جریان بوده است.

اعتقادات دینی در مقابله با جنگ روانی جبهه باطل، به عنوان مهم‌ترین عامل و به صورت راهبردی در آموزه‌های قرآنی مورد توجه قرار گرفته و قرآن به عنوان کامل‌ترین و دقیق‌ترین متن دینی به شکل گسترده به این مطلب پرداخته است. این نوشته پس از معرفی گروه‌های درگیر، ابتدا به شناخت شیوه‌های دشمن مانند: نمایش زرق و برق، استهزا، تهدید، تحقیر، تهمت‌های ناروا و... در جنگ روانی از دیدگاه قرآن پرداخته است. سپس راه کارهای مقابله را مانند: ایمان و تقوا، ولایت‌پذیری، دعا، یاد خدا، بی‌اعتنایی به جنگ روانی دشمن، دقت در تعابیر، طبیعی دانستن شکست و پیروزی و... استخراج و آسیب‌شناسی شیوه‌های مقابله را نیز گوشزد نموده است.

واژگان کلیدی: جنگ روانی، اعتقادات دینی، قرآن، مقابله، دشمن، شیوه‌ها

فهرست مطالب

۵	چکیده
۷	فهرست مطالب
۱۱	مقدمه
۱۵	فصل اول
۱۵	مبانی
۱۵	تعاریف:
۱۸	فته، نابودکننده‌تر از کشتار
۲۰	شناسایی دو جبهه درگیر در جنگ روانی
۲۵	فصل دوم
۲۵	شناخت اهداف دشمن در جنگ روانی
۲۵	الف: اهداف محدود
۲۷	ب: اهداف متوسط
۳۰	ج: اهداف غایی

فصل پنجم.....	۸۵
تاکتیک‌های قرآنی در جنگ روانی.....	۸۵
۱- تحریم و منزوی ساختن.....	۸۵
۲- اعلان برانت.....	۸۶
۳- به کارگیری اصطلاحات قرآنی در جنگ روانی.....	۸۸
۴- تمثیلات و تشبیهات.....	۸۹
۵- تهدیدات.....	۹۱
۶- تبیین ناکامی و نادانی دشمن.....	۹۳
۷- جنگ و جهاد.....	۹۳
فصل ششم.....	۹۷
الف : پیامدهای جنگ روانی دشمن.....	۹۸
پیامدهای فردی.....	۹۹
ب: پیامدهای اجتماعی.....	۱۰۱
رعایت آداب اخلاقی در مقابله با جنگ روانی دشمن.....	۱۰۳
نتیجه.....	۱۰۵
فهرست منابع.....	۱۰۹

مقدمه

امروزه بر خلاف گذشته که شعله جنگ فقط در میان جنگجویان، قهرمانان و یا حاکمان برافروخته می‌شد، جنگ با ابزارهای بسیار متنوع و پیچیده به درون همه خانه‌ها و به سراغ همه افراد از خردسال تا کهن سال آمده است و شعله‌های آن روح و روان را به آتش می‌کشد. افراد ضعیف (از نظر روح و روان)، بدون این که خود بفهمند، اولین قربانیان این جنگ خواهند بود. هدف این جنگ مخانمان سوز، تضعیف و نابودی شخصیت، هویت، مغز و قلب افراد و خانواده‌ها به ویژه جوانان است. ابزار آن انواع رسانه‌ها و تبلیغات گوناگون است. راهکارهای آن تقویت غرایز و هواهای نفسانی، تغییر ذائقه، افکار، تمایلات، احساسات، نگرش‌ها، رفتارها و استحال در عقاید و باورهای یاران جبهه حق است و فرماندهان و لشکریان این جنگ، شیاطین اند.

جبهه باطل از شیوه‌های مختلف و متنوعی برای ایجاد جنگ روانی علیه جبهه حق بهره می‌برد که راه مقابله با آن، شناخت آن‌ها و همچنین به کارگیری شیوه‌های جدید و متناسبی است که باید از آن‌ها بهره جست. قرآن کریم - به عنوان کتابی که در تاریکی فتنه‌ها راه گشاست و دارای آموزه‌های کاربردی برای یافتن راهبردهای کارآمد در این باره است - ما را در این نوشتار یاری می‌رساند. افزون بر آن مباحثی همچون: اهداف جنگ روانی دشمن، ابعاد، پیامدها، آسیب شناسی و رعایت آداب مقابله با جنگ روانی دشمن نیز مورد کنکاش قرار می‌گیرد.

در این جا مناسب است به یک نکته اساسی به عنوان مقدمه مباحث این نوشتار، اشاره کنیم. انسان موجودی مختار و دارای ویژگی های خاصی است که به ناچار جنگ را همزاد زندگی او ساخته است و از آن جا که شاکله آدمی مرکب از جسم و روح بوده، جنگ های او نیز از دو سنخ می باشد و همان گونه که روح و مسائل مربوط به آن بسیار متنوع تر، پیچیده تر، عمیق تر از جسم اوست، جنگ های روحی و روانی هم به همان اندازه از پیچیدگی بیشتر برخوردار خواهد بود. در این میان انسان ها و جوامعی که ذخایر و دارایی های روحی - روانی آن ها بیشتر است، دشمنان بیشتری نیز خواهند داشت. از این رو پیامبران به ویژه پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله، و اوصیای او و همچنین شیعیان و پیروان حقیقی آن ها که امروزه پرچمدان حاکمیت و نظام اسلامی به شمار می آیند، با دشمنان بیشتری مواجه بوده و هستند. جای شگفتی نیست اگر نیروهای ۲۸ کشور ناتو بلا عنوان ناتوی فرهنگی و عناصر وابسته به آن ها در داخل و دیگر گروه های جبهه باطل مانند وهابیت و بهابیت به مصاف پیروان مکتب اهل بیت (ع) آمده اند. شگفتی و تأسف این است که برخی از مسؤولان و خواص جبهه خودی و بسیاری از افراد جامعه دینی ما، به مقوله جنگ فرهنگی و روانی دشمن اهمیت نداده و گاه ناخراسته در راستای اهداف دشمن گام برمی دارند. به نظر می رسد برای دفع حملات جنگ روانی دشمن به یک بسیج عمومی و خالصانه نیاز است تا بتوانیم از تهدیدات به عنوان فرصت ها بهره جوییم و به رسالتی که نسبت به مکتب و شهدای راه فضیلت بر دوش داریم، جامه عمل بپوشانیم.

ومن الله التوفیق